

Tro, at der vist ingen Ting er at opnaa ved at optage disse Sager, vi have set det saa tit, at det fører ikke til noget, og vi skulle ikke vente os noget gennemført ad denne Vej. Naar man nu begynder, som her foreslaaet, fra begge Sider, baade fra oven og fra neden, som det populært kaldes, og naar man samtidig gennemfører de Forslag, som komme senere paa Dagsordenen, nemlig Forslaget om Valgmenigheder og Forslaget om Brug af Kirkerne, saa tror jeg, at derigennem vækker man Folks Interesse, saa at de forstaa, at nu er det Meningen, at der skal udrettes noget, og at det er Tanken, at der skal føres noget igennem, og da er der ogsaa Haab om, at der kan føres noget igennem. — Nu kom det ærede Medlem ind paa det samme, som det ærede 6te Medlem for 9de Kreds (Nordby) var inde paa; nemlig Spørgsmaalet om Præstevalg. Det sidstnævnte ærede Medlem drejede sig rundt paa et Sted i en Ring, han siger, at der staar i Begyndelsen af Paragraffen, at Menighedsraadene ere forpligtede til at svare paa de Henvendelser, som Ministeren kommer med til dem om forskellige Ting, og det maa være tilstrækkelig Hjemmel for Ministeren til at høre Menighedsraadene ogsaa om Præstevalgene. Jeg er, siger det ærede Medlem, enig i, at Menighedsraadene maa spørges med Hensyn til Præstevalget, men jeg er imod, at der staar i Loven, at Ministeren kan spørge Menighedsraadet derom. Nu siger det ærede kongevalgte Medlem (Estrup) noget ganske lignende: Jeg er ogsaa imod, at det skal staa i Loven, for naar det staar i Loven, er der dermed givet noget mere, end hvad der siges i Begyndelsen af Paragraffen, saa er der ligefrem peget paa, at Ministeren bør og skal høre Menighedsraadene; det kan ikke være Meningen, at det blot staar der for at fortælle Ministeren, at uden det var det forbudt. Jo, det er netop det, der er Meningen. Thi naar man stemmer Afsnittet om Præstevalg ud, og ikke samtidig siger til Ministeren: Det er ikke forbudt dig at henvende dig til Menighedsraadene, saa maatte Ministeren slutte, at det virkelig var forbudt. Jeg mener derfor, at det er det mest loyale, at Ministeren ligefrem faar en saadan Bemyndigelse til at spørge Menighedsraadene. Hvis Afsnittet blev stemt ud, uden at der blev sagt noget saadant, maatte Ministeren have sin Betænkelighed ved uden videre at give sig til at spørge Menighedsraadene om disse Spørgsmaal. Det, at han spørger Menighedsraadene, er ikke paa langt nær

det, der stod i det Afsnit, der er foreslaaet stemt ud.

Det ærede kongevalgte Medlem talte ogsaa om Bestemmelsen i § 18 om en „fri kirkelig Fattigforsørgelse.“ Der staar nu ikke dette Udtryk, men der staar: „til Fremme af en fri kirkelig Fattigpleje skal Menighedsraadet forvalte o. s. v.“ og det er noget andet. Det ærede Medlem mente, at der var ingen anden Forskel paa Menighedsraadet og Bestyrelsen af den fri Fattigkasse end, at den første blev valgt baade af Han- og Hunkøn. Der er dog ogsaa anden Forskel. Valgretsbestingelserne ere jo ikke ganske de samme, der er ogsaa kirkelige Betingelser til Stede for Valgretten til Menighedsraadene og navnlig Valgbarhedsbetingelser for de Medlemmer, der blive valgte ind i Menighedsraadet, der er kirkelige Betingelser med Hensyn til Løftets Afgivelse; og dernæst er jo Sognepræsten Medlem af Menighedsraadet, et saadant Element findes slet ikke i Bestyrelsen for de fri Fattigkasser. Der er altsaa langt større Forskel i Sammensætningen af Menighedsraadet og Bestyrelsen for de fri Fattigkasser end den, det ærede Medlem finder i Kønsmodsatningen, det er endda ikke det væsentligste. Det væsentligste er det, at Kirken, saa længe vi overhovedet have haft en Kirke her i Landet, har haft under sig Omsorg for Medmennesker og for Menighedsmedlemmer. Tidligere, før Grundloven — før Fattigplakaten af 1803 vil jeg hellere sige — var den væsentligste Fattigforsørgelse hos Kirken, før Reformationen fuldtud hos Kirken, og det endogsaa længe derefter. Christian IV's Plakat giver grundig Besked i saa Henseende. Efterhaanden som Fattighjælpen blev en kommunal lovbunden Pligt o. s. v., er man mere og mere gaaet bort fra Kirken, og til sidst endte man med i 1856 at tage de smaa Bidrag, som frivilligt kom ind i Kirken til de fattige, ud af Kirkens Haand. Før Loven af 1856 talte man meget frem og tilbage om den Sag, og i Tiden derefter har man ogsaa fortsat med at tale om det urimelige deri, og jeg kan heller ikke se bedre, end at det er urimeligt; at man tager disse Midler bort og lægger dem hen under en Bestyrelse, som i og for sig ikke har noget kirkeligt Præg over sig. Men det har ogsaa medført, at de Bidrag, som tidligere flød meget rigeligt, nu flyde meget sparsomt. Naar jeg netop nævnte et vestjydskt Sogn, hvor der kun gaves 10 Kr. gennem Kirken, skønt Kirken dog var propfuld hver Søndag, og skønt det er et Sogn, hvor der